

Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2012

Tadeja Kolenc¹, Jurij Kebe², Anton Bukovnik³

V prispevku so prikazani podatki o kriminaliteti, ki jo je obravnavala slovenska policija, pa tudi tiste spremembe in dejavniki, ki so vplivali na delo slednje. Glede na statistične podatke za 2011 so poglobitve razlike v statističnih kazalnikih na tem področju za leto 2012: storilci so s kaznivimi dejanji povzročili za 537,4 (271,8) milijonov evrov škode ali za 97,7 % več; policija je opravila finančne preiskave v 20,6 % več zadevah in obravnavala za 64,8 % več kaznivih dejanj organizirane kriminalitete ter ovadila za 78,3 % več oseb.

Ena od prednostnih nalog policije je bila pregon gospodarske in finančne kriminalitete ter korupcije. Obseg gospodarske kriminalitete se ni dosti povečal, pač pa se je povečala škoda, ki so jo ta kazniva dejanja povzročila – za 154,9 %. Po izvedenih finančnih preiskavah je policija na državnem tožilstvu vložila 135 (69) pobud za zavarovanje premoženjske koristi v višini 179,3 (52,4) milijona evrov.

Pri premoženjskih kaznivih dejanjih pa velja opozoriti, da je policija 2012 uspešno preiskala več ropov in vlomov; vložila je tudi kazensko ovadbo zoper 3 storilce ropov SKB iz 2005.

Policija je sicer obravnavala 91.430 (88.722) kaznivih dejanj, od katerih jih je preiskala 46,8 % (49,1 %). Pri njihovem odkrivanju je bila uspešnejša, saj se je delež kaznivih dejanj, odkritih z lastno dejavnostjo, povečal z 11,8 % na 12,1 %. Polovico vseh kaznivih dejanj je obravnavala PU Ljubljana.

Ključne besede: kriminaliteta, statistični podatki, kazniva dejanja, osumljenci, policija, policijsko delo, Slovenija

UDK: 343.3/.7(497.4)“2012”

1 Uvodna metodološka pojasnila

Statistični podatki o kriminaliteti prikazujejo vsa kazniva dejanja razen kaznivih dejanj s področja cestnega prometa, dejanj otrok, za katera je policija na podlagi devetega odstavka 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012) vložila kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb in kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog, pri katerih je oškodovanec že ob vložitvi ovadbe odstopil od pregona (pisna izjava o umiku ali zapisnik o umiku predloga). V statističnih tabelah tako ni kaznivih dejanj po teh členih Kazenskega zakonika (KZ-1, 2012): 122/I; 127; 132; 135/II; 136/I; 137/I;

138/I; 139/I, II, III, IV; 141/I, II; 143/IV; 147; 158; 159; 160; 161; 162; 166; 170/I, III; 171/I, III; 204/II; 208/I, II, V; 211/V, VI; 217/I, II; 220/I; 223/I, II; 246/I; 282/I in 310/II, III, na katera je poleg dokumenta Skrajšani postopek – kazenska ovadba [KR59] vezana še pisna izjava o umiku [KRP3] ali zapisnik o umiku predloga za pregon [KR69]. Statistični podatki prav tako ne vključujejo prijavljenih ali odkritih kaznivih dejanj, pri katerih ni bilo potrjenega suma storitve ali ni bilo podlage za kazenski pregon po desetem odstavku 148. člena navedenega zakona.

Podatki so pridobljeni iz podatkovnih baz centralnega računalnika policije med 21. januarjem in 10. februarjem 2013, zato ne vključujejo podatkov in sprememb že evidentiranih podatkov, ki so bili vneseni v računalniški sistem pozneje. Podatki za obravnavano leto tako niso dokončni, ker se zaradi daljšega trajanja predkazenskih postopkov še dopolnjujejo, so pa primerljivi s podatki za prejšnja leta.

»Kazniva dejanja so prikazana po členih Kazenskega zakonika (KZ-1, 2012), ki je začel veljati novembra 2008, zato se primerjalni podatki pri nekaterih kaznivih dejanjih in vrstah kriminalitete nekoliko razlikujejo od podatkov, prikazanih v prejšnjih številkah te revije.« (Lukan, 2009: 77) Manjše razlike

¹ Tadeja Kolenc, univerzitetna diplomirana sociologinja družboslovne informatike, policijska svetnica, vodja Oddelka za načrtovanje in analitiko, Služba generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: tadeja.kolenc@policijska.si.

² Jurij Kebe, univerzitetni diplomirani organizator dela, kriminalistični svetnik v Centru za kriminalistično obveščevalno dejavnost, Uprava kriminalistične policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: jure.kebe@policijska.si.

³ Anton Bukovnik, univerzitetni diplomirani obramboslovec, višji policijski inšpektor v Oddelku za načrtovanje in analitiko, Služba generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: anton.bukovnik@policijska.si.

so tudi zaradi odpravljenih napak v računalniškem informacijskem sistemu (napačni ali pomanjkljivi vnosi, podvojeni vnosi ipd.).

Kazniva dejanja so prikazana glede na čas vložitve kazenskih ovadb ali poročil v njihovo dopolnitev, ne glede na to, kdaj so bila storjena. Od storitve posameznih kaznivih dejanj do dokončanja policijske preiskave lahko mine precej časa, tudi več let.

Statistični podatki obsegajo samo policiji znana (prijavljena in odkrita) kazniva dejanja in zato ne odražajo v celoti varnostnih razmer v obravnavanem obdobju. Obstaja namreč t. i. temno polje kriminalitete, o katerem policijska statistika ne govori. Poleg kriminogenih dejavnikov na število kaznivih dejanj vplivajo učinkovitost policije in drugih organov pri odkrivanju teh dejanj, prednostni vrstni red pri delu, pripravljenost žrtev ali oškodovancev za prijavljanje kaznivih dejanj, kazenska materialna in procesna zakonodaja ter način statističnega prikazovanja podatkov (Ferreira in Kebe, 2012; Lukan, 2007, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Zaradi razlik med državami v kazenski zakonodaji, pravih statističnega prikazovanja podatkov in organiziranosti policij statistični podatki o kriminaliteti iz različnih vzrokov niso neposredno mednarodno primerljivi (Tavares in Thomas, 2010; Tavares, Thomas in Bulut, 2012),⁴ se pa objavljajo z ustreznimi metodološkimi pojasnili v strokovnih statističnih publikacijah. V Evropi velja opozoriti na kriminalitetni statistiki European Sourcebook (Aebi et al., 2012) [Svet Evrope] in Eurostat (2012) [Evropska unija], ki zajemata države članice EU, države kandidatke ter države Efte in EGP. Mednarodne organizacije, ki zbirajo podatke od posameznih držav, zato primerjajo predvsem trende (Tavares in Thomas, 2010; Tavares, Thomas in Bulut, 2012) in ne toliko obseg kaznivih dejanj glede na prebivalstvo. Bolj primerljive kakor kriminalitetne statistike so viktimološke ankete in mednarodne samonaznaitvene [ang. *self-reported*] študije o delinkvenci (Aebi et al., 2010), v nekaterih razvitih državah pa za spremljanje kriminalitete uporabljajo sistem kriminalitetnih indeksov (Svetek, 2006).

2 Splošne značilnosti dela policije glede kriminalitete

Pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju najtežjih oblik gospodarske kriminalitete, korupcije in drugih oblik kriminalitete je bilo pomembno, da so bili v 2012 sprejeti resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja

kriminalitete za obdobje 2012–2016, strategija obvladovanja gospodarske kriminalitete v Republiki Sloveniji in poseben sklep o prednostnem obravnavanju sumov kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

Osnovni cilj resolucije je stalno in dolgotrajno zagotavljanje varnosti vseh prebivalcev v Sloveniji, zato njeno poglavitno načelo temelji na preventivnem delovanju in ne na represiji. Posledično so kot nosilci posameznih nalog v resoluciji zajeti vsi tisti subjekti, ki lahko kakor koli pomagajo pri preprečevanju kriminalitete na posameznih področjih. Poseben poudarek je dan odvzemu premoženjske koristi in opredelitvi obveščevalno vodene policijske dejavnosti.

Osrednji del strategije so strateški cilji in programi, v katerih so opredeljene dejavnosti za izboljšanje sodelovanja med državnimi organi in institucijami, strokovna usposobljenost pristojnih za obvladovanje gospodarske kriminalitete, preučitev možnosti dodelitve večjih pooblastil za preiskovanje carinskim in davčnim inšpektorjem ter povečanje kadrovskih zmogljivosti in boljša materialno-tehnična oprema preiskovalcev glede na dejanske zmogljivosti v posameznih organih in institucijah. Za njeno izvajanje je bil izdelan akcijski načrt, ki vključuje tudi naloge za izboljšanje strokovne usposobljenosti kriminalistov in policistov za preiskovanje gospodarske kriminalitete.

Konec leta je bila ratificirana konvencija o policijskem sodelovanju v jugovzhodni Evropi, že pred tem pa sporazum o sodelovanju pri zaščiti prič, ki so ga podpisale članice Salzburškega foruma.

Policija je sodelovala pri pripravi Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) (2012) in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1E) (2012). Z vrhovnim državnim tožilstvom je bil podpisan sporazum o izmenjavi podatkov, z upravo za izvrševanje kazenskih sankcij pa dogovor o neposrednem elektronskem dostopu do podatkov iz centralne evidence zaprtih oseb.

Pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kriminalitete je policija še naprej razvijala in uvajala nove načine dela, med drugim pri postopkih zavarovanj in preiskav zaseženih e-naprav. Ustanovljena je bila delovna skupina e-S. O. P., katere glavne naloge so standardizacija, izboljšanje in poenotenje postopkov računalniškega preiskovanja. Kadrovske sta se popolnili enoti za računalniško preiskovanje v PU Celje in Ljubljana, Nacionalni preiskovalni urad pa je dobil tri usposobljene preiskovalce za zavarovanje dokazov na elektronskih nosilcih podatkov. Vzpostavljene so bile enote kriminalistične obveščevalne dejavnosti v SKP PU Ljubljana, Maribor in Murska Sobota. Ta dejavnost je bila na vseh ravneh delovanja

⁴ Več v European sourcebook of crime and criminal justice statistics – 2010 (Aebi et al., 2010) in Crime trends in details (Eurostat, 2012).

sestavni del preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja organizirane in drugih težjih oblik kriminalitete.

Vključevanje in uresničevanje evropskih in nacionalnih prednostnih nalog v zvezi z organizirano in drugimi resnimi oblikami mednarodne kriminalitete sta pomemben korak naprej pri zaznavanju varnostnih izzivov na tem področju in odzivanju nanje, še zlasti za manjše države članice mednarodne skupnosti, kakršna je Slovenija. Slovenska policija je namenila posebno pozornost preiskovanju organiziranih oblik kriminalitete, ki večinoma izhajajo ali so povezane z zahodnim Balkanom. Za odkrivanje in preiskovanje delovanja organiziranih kriminalnih združb na teh območjih je bilo v sodelovanju s tujimi varnostnimi organi izvedenih več skupnih akcij. Maja 2012 se je tako zaključila najobširnejša mednarodna preiskava organizirane kriminalitete v zgodovini samostojne Slovenije. V zaključni akciji je sodelovalo okoli 350 kriminalistov in policistov, zasežena pa je bila večja količina drog in orožja.

Policija je v 2012 preiskala več ropov finančnih ustanov in zlatarn, ki so jih izvršili storilci oziroma skupine storilcev iz Bosne in Hercegovine ter Srbije. Marca 2012 je bila izvedena zaključna akcija v zvezi z ropom banke SKB iz 2005 in zoper znane storilce je bila vložena kazenska ovadba. Uspešna preiskava tovrstnih kaznivih dejanj je med drugim sad dobrega sodelovanja z varnostnimi organi zahodnobalkanskih držav, zlasti Srbije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

Posebno pozornost je policija posvetila sodelovanju s pristojnimi organi pri preprečevanju trgovine z ljudmi, tudi v povezavi z izkoriščanjem dela, in pri zmanjševanju ponudbe drog na trgu.

Na tem področju je zlasti pomembno povezovanje s tujimi policijami oziroma varnostnimi organi. Mednarodno policijsko sodelovanje je bilo tako usmerjeno v zatiranje mednarodnih organiziranih kriminalnih združb in kriminalitete. Policija je sodelovala pri pripravi zakonodajnih in drugih aktov v delovnih telesih Evropske unije in drugih mednarodnih organizacijah. Krepila je sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, agencijami Evropske unije ter z varnostnimi organi sosednjih držav in na zahodnem Balkanu. Vodila je projekt vzpostavitve pogojev za ustanavljanje skupnih preiskovalnih skupin za boj proti trgovini z ljudmi v jugovzhodni Evropi in sodelovala v številnih drugih projektih (MNZ, Policija, 2013b).

Prav tako je policija del svojega delovanja usmerila v preprečevanje kriminalitete. Javnost je na različne načine seznanjala s posameznimi oblikami kriminalitete, njenimi posledicami in možnostmi preprečevanja, zlasti pa z nasiljem v družini in med vrstniki, prepovedanimi drogami in vse pogostejše z varno rabo interneta. O zlorabah prepovedanih drog je izdala zgibanke, plakate in označevalce strani, namenjene

osnovnošolcem, dijakom in študentom. Pripravila je tudi zgibanke o preprečevanju izsiljevanja mladoletnih oseb in drugih oblik kaznivih dejanj z obeležjem nasilja. Ponatisnjena je bila zloženka o preprečevanju premoženjske kriminalitete, ki je objavljena na spletni strani policije. Na splošno policija na svoji spletni strani objavlja vse več preventivnih nasvetov in informacij za oškodovance kaznivih dejanj.

V začetku 2012 je z Društvom tožilcev Slovenije organizirala posvet Nasilje in otroci, katerega namen je bil izboljšati sodelovanje različnih strokovnjakov, ki se ukvarjajo z mladoltniško kriminaliteto. Z MNZ in nevladnimi organizacijami pa je sodelovala v kampanji Nekateri skrivnosti ne smejo ostati skrite; želela je spodbuditi strokovne institucije in starše k zaščiti otrok pred različnimi oblikami spolnih zlorab (MNZ, Policija, 2013b).

3 Odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V letu 2012 je policija državnemu tožilstvu poslala kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenskih ovadb po devetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012) zaradi 91.430 (88.722) kaznivih dejanj, storjenih v tem in prejšnjih letih (v nadaljevanju: kazniva dejanja), kar je za 3,1 % več kot 2011.⁵

Po oceni policije so storilci povzročili za 537,4 (271,8) milijona evrov škode ali za 97,7 % več. To je posledica večjega števila zaključenih kompleksnih preiskav težjih oblik gospodarske kriminalitete in korupcije z veliko premoženjsko škodo.

Pri odkrivanju kriminalitete je bila policija uspešnejša kakor v letu 2011, medtem ko je bila nekoliko manj uspešna pri njenem preiskovanju. Delež kaznivih dejanj, odkritih z lastno dejavnostjo, se je povečal z 11,8 % na 12,1 % ali za 0,3 odstotne točke, delež preiskanih kaznivih dejanj⁶ pa zmanjšal z 49,1 % na 46,8 % ali za 2,3 odstotne točke (MNZ, Policija, 2013b).

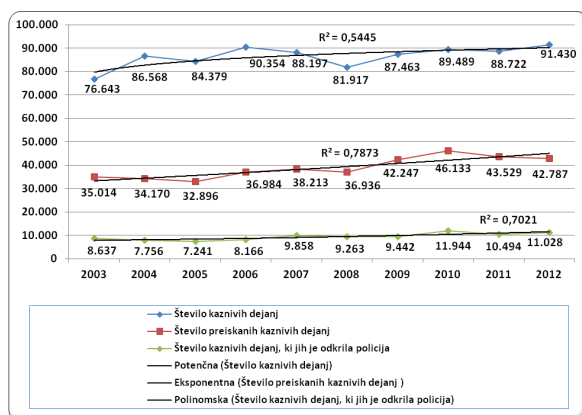
⁵ Državnemu tožilstvu so bila poslana poročila v dopolnitev kazenskih ovadb za 9.544 (9.165) kaznivih dejanj, statistično prikazanih v preteklih letih, katerih preiskovanje se je nadaljevalo v letu 2012. Poleg tega so bila poslana poročila po desetem odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku za 13.444 (17.511) dejanj, pri katerih po končani preiskavi ni bilo potrjenega suma storitve ali ni bilo podlage za kazensko ovadbo, vendar zaradi spremenjene metodologije zajemanja in prikazovanja podatkov o t. i. bagatelni kriminaliteti podatki za leto 2012 niso neposredno primerljivi s podatki za leto 2011 (MNZ, Policija, 2013a).

⁶ Preiskana so kazniva dejanja, pri katerih je bil osumljenec znan že ob prijavi ali odkritju kaznivega dejanja ali pa ga je policija odkrila pozneje.

Tabela 1: Kazniva dejanja, preiskana kazniva dejanja in kazniva dejanja, ki jih je odkrila policija v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Število kaznivih dejanj	76.643	86.568	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430
Število preiskanih kaznivih dejanj	35.014	34.170	32.896	36.984	38.213	36.936	42.247	46.133	43.529	42.787
Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	45,7	39,5	39,0	40,9	43,3	45,1	48,3	51,6	49,1	46,8
Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija	8.637	7.756	7.241	8.166	9.858	9.263	9.442	11.944	10.494	11.028
Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija [v %]	11,3	9,0	8,6	9,0	11,2	11,3	10,8	13,3	11,8	12,1

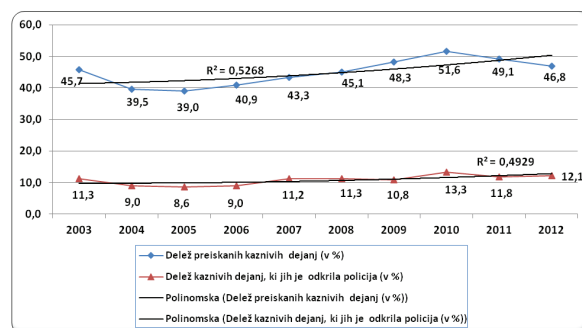
Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, je bil večji samo v letu 2010, ko je bil delež preiskanih kaznivih dejanj največji. Od leta 2010 se je ta zmanjšal, vendar je še vedno večji, kot je bil v letih pred 2009. V primerjavi z letom 2003 je bil leta 2012 še vedno večji za 1,1 odstotne točke, pri čemer je treba upoštevati, da je policija leta 2003 obravnavala za 14.787 manj kaznivih dejanj.

Graf 1: Kazniva dejanja, preiskana kazniva dejanja in kazniva dejanja, ki jih je odkrila policija, v letih 2003–2012 (Vira: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; MNZ, Policija, 2013b)

Desetletna primerjava števila kaznivih dejanj kaže, da je to naraščalo do leta 2006, na kar sta poleg sprememb kazenske zakonodaje in evidentiranja kaznivih dejanj (Lukan, 2008) po mnenju policije vplivala ne samo rast t. i. sekundarne kriminalitete, zlasti premoženjskih kaznivih dejanj, s katerimi so si odvisniki od drog pridobili sredstva za nabavo prepovedanih drog, in pogostejše prijavljanje premoženjskih deliktov zaradi uveljavljanja odškodninskih zahtevkov pri zavarovalnicah (Lukan, 2007, 2009; Lukan in Kolenc, 2010), temveč tudi možnost svobode gibanja za storilce kaznivih dejanj po Evropski uniji, nekateri pa so

tudi izkoristili priložnost, ki jo je prinesla liberalizacija vstopa v EU oziroma schengenski prostor državljanom zahodnobalkanskih držav. V letih 2007 in 2008 je število kaznivih dejanj upadlo, leta 2009 pa ponovno naraslo⁷ (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011) in se v naslednjih treh letih bolj ali manj ustalilo.

Naraščanje števila kaznivih dejanj leta 2009 je še mogoče pripisati že navedenim vzrokom (Lukan in Kolenc, 2010), medtem ko se v številu kaznivih dejanj od leta 2010 do leta 2012 kaže prednostna naloga policije pri pregonu gospodarske in finančne kriminalitete ter korupcije. V zadnjih petih letih se je tako delež gospodarske v celotni kriminaliteti povečal kar za 5,0 odstotne točke, in sicer z 9,1 % v letu 2008 na 14,1 % v letu 2012, število kaznivih dejanj pa se je s 7.459 v letu 2008 povečalo na 12.736 v letu 2012, pri čemer ne gre pozabiti na »rekordnih« 13.064 kaznivih dejanj v letu 2010.

Graf 2: Delež preiskanih kaznivih dejanj in delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, v letih 2003–2012 (Vira: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; MNZ, Policija, 2013b)

⁷ Od 2002 število vseh kaznivih dejanj v večini držav EU upada, kar se je nadaljevalo tudi v obdobju 2006–2009, razen v Romuniji, Luksemburgu, na Danskem, Švedskem, Portugalskem in Finskem. Rast sta zaznala tudi Irska in Lihtenštajn (Tavares, Thomas in Bulut, 2012).

Med številom vseh kaznivih dejanj in številom preiskanih kaznivih dejanj obstaja zmerna korelacija⁸, vendar ni statistično značilna ($r = 0,584$; $p > 0,05$). Z naraščanjem števila kaznivih dejanj se je po navadi sicer večalo tudi število preiskanih kaznivih dejanj, vendar ne vselej sorazmerno. Korelacija med številom vseh kaznivih dejanj in deležem preiskanih kaznivih dejanj prav tako ni statično značilna, poleg tega je še neznatna ($r = 0,160$; $p > 0,05$). Obstaja pa visoka statistično značilna premosorazmerna korelacija med deležem preiskanih kaznivih dejanj in številom kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija z lastno dejavnostjo ($r = 0,928$, $p = 0,000$).

PU Ljubljana je obravnavala 48,8 % (50,7 %) vseh kaznivih dejanj, PU Maribor pa 13,5 % (13,4 %). Najmanj jih je obravnavala PU Nova Gorica, in sicer 2,9 % (2,7 %). Število obravnavanih kaznivih dejanj je v primerjavi z letom 2011 upadlo samo na območju PU Ljubljana, in sicer za 0,9 %, najbolj, za 17,6 %, pa se je povečalo na območju PU Novo mesto (MNZ, Policija, 2013b).

GPU je obravnavala 49 (46) kaznivih dejanj, od tega Nacionalni preiskovalni urad 46 (39). Slednji jih je preiskal 97,8 % (97,4 %). Dosežki so bili plod intenzivnejšega in bolj usmerjenega preiskovanja ter kadrovske okrepitve. Nacionalni preiskovalni urad je obdelal kompleksne primere izčrpavanja večjih podjetij, zlorabe v bančnem sistemu, organiziranja piramidnih iger v večjem obsegu, zatajitev davščin, koruptivnih dejanj v gospodarstvu in javnem sektorju ter organizirane kriminalitete, zlasti trgovine s prepovedanimi drogami in ljudmi (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 2: Kazniva dejanja po enotah v letih 2011–2012⁹ (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Enota	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]		Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija		Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija [v %]	
	2011	2012		2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
PU Celje	9.001	9.811	9,0	5.138	5.245	57,1	53,5	1.307	1.377	14,5	14,0
PU Koper	6.019	6.197	3,0	3.077	2.799	51,1	45,2	784	748	13,0	12,1
PU Kranj	5.772	6.008	4,1	2.824	2.926	48,9	48,7	515	591	8,9	9,8
PU Ljubljana	44.988	44.601	-0,9	19.419	18.724	43,2	42,0	3.641	4.090	8,1	9,2
PU Maribor	11.857	12.386	4,5	6.295	6.091	53,1	49,2	1.927	1.853	16,3	15,0
PU M. Sobota	2.862	2.908	1,6	1.973	1.783	68,9	61,3	530	592	18,5	20,4
PU N. Gorica	2.362	2.630	11,3	1.299	1.331	55,0	50,6	424	316	18,0	12,0
PU N. mesto	5.815	6.840	17,6	3.460	3.841	59,5	56,2	1.337	1.432	23,0	20,9
GPU	46	49	...	44	47	95,7	95,9	29	29	63,0	59,2
Skupaj	88.722	91.430	3,1	43.529	42.787	49,1	46,8	10.494	11.028	11,8	12,1

⁸ Moč (jakost) korelacije: do (+/-) 0,2 je neznatna, do 0,4 nizka, do 0,7 zmerna, do 0,9 visoka in do 1 zelo visoka.

⁹ Znak v tabelah »-« pomeni, da ni pojava, znak »...« pa, da ni podatka ali da izračun ni smisel.

Tabela 3: Kazniva dejanja, za katera je Nacionalni preiskovalni urad vložil kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število preiskanih kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovadenih osumljencev		Škoda [v 1.000 EUR]	
	2011	2012		2011	2012		2011	2012	2011	2012
Celotna	39	46	...	38	45	...	100	95	43.431,8	228.665,7
splošna	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
gospodarska	39	46	...	38	45	...	100	95	43.431,8	228.665,7
Organizirana	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Mladoletniška	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Korupcijska kazniva dejanja	10	3	...	9	3	...	15	4	1.000,0	20,0
tipična	10	3	...	9	3	...	15	4	1.000,0	20,0
z elementi korupcije	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev so policisti vložili zoper 18.380 (18.922) ali za 2,9 % manj oseb. Njihova struktura se je nekoliko spremenila: za 1,3 odstotne točke se je povečal delež ovadenih žensk, za 0,7 ovadenega

državljan EU in za 0,3 ovadenega državljan drugih držav. Ovadenih je bilo 937 (814) ali za 15,1 % več pravnih oseb, kar potrjuje okrepljeno delo policije glede gospodarske kriminalitete.

Tabela 4: Struktura ovadenih oseb v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Struktura	2011		2012		Porast/upad [v %]
	Število oseb	Delež [v %]	Število oseb	Delež [v %]	
Spol	18.922	100,0	18.380	100,0	–2,9
moški	15.602	82,5	14.930	81,2	–4,3
ženski	3.320	17,5	3.450	18,8	3,9
Starost	18.922	100,0	18.380	100,0	–2,9
14 do 17 let	1.301	6,9	1.200	6,5	–7,8
18 do 20 let	1.294	6,8	1.229	6,7	–5,0
21 do 30 let	4.865	25,7	4.523	24,6	–7,0
31 do 40 let	4.627	24,5	4.632	25,2	0,1
41 do 50 let	3.526	18,6	3.478	18,9	–1,4
51 let in več	3.295	17,4	3.288	17,9	–0,2
neznana	14	0,1	30	0,2	...
Državljanstvo	18.922	100,0	18.380	100,0	–2,9
Slovenija	16.213	85,7	15.568	84,7	–4,0
države EU	829	4,4	944	5,1	13,9
druge države	1.880	9,9	1.868	10,2	–0,6
Celotna kriminaliteta	18.922	100,0	18.380	100,0	–2,9
splošna	16.271	86,0	15.601	84,9	–4,1
gospodarska	2.651	14,0	2.779	15,1	4,8
Organizirana	129	0,7	230	1,3	78,3
Mladoletniška	1.548	8,2	1.424	7,7	–8,0
Pravne osebe	814	100,0	937	100,0	15,1

Tabela 5: Struktura oškodovanih oseb v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Struktura	2011		2012		Porast/upad [v %]
	Število oseb	Delež [v %]	Število oseb	Delež [v %]	
Spol	44.634	100,0	47.149	100,0	5,6
moški	25.768	57,7	27.761	58,9	7,7
ženski	18.866	42,3	19.388	41,1	2,8
Starost	44.634	100,0	47.149	100,0	5,6
0 do 17 let	2.725	6,1	2.885	6,1	5,9
18 do 20 let	1.864	4,2	1.842	3,9	–1,2
21 do 30 let	8.318	18,6	8.585	18,2	3,2
31 do 40 let	9.688	21,7	10.103	21,4	4,3
41 do 50 let	8.579	19,2	9.302	19,7	8,4
51 let in več	13.441	30,1	14.415	30,6	7,2
neznana	19	0,0	17	0,0	...
Državljanstvo	44.634	100,0	47.149	100,0	5,6
Slovenija	41.313	92,6	43.278	91,8	4,8
države EU	1.120	2,5	1.417	3,0	26,5
druge države	2.201	4,9	2.454	5,2	11,5
Celotna kriminaliteta	44.634	100,0	47.149	100,0	5,6
splošna	42.289	94,7	44.182	93,7	4,5
gospodarska	2.345	5,3	2.967	6,3	26,5
Organizirana	51	0,1	22	0,0	...
Mladoletniška	967	2,2	885	1,9	–8,5
Pravne osebe	9.255	100,0	9.671	100,0	4,5

S kaznivimi dejanji je bilo oškodovanih 47.149 (44.634) ali za 5,6 % več fizičnih in 9.671 (9.255) ali za 15,1 % več pravnih oseb (MNZ, Policija, 2013b). Če je pri ovadenih osebah razmerje med moškimi in ženskami 2 : 8, je razmerje med ženskami in moškimi kot oškodovanci kaznivih dejanj 4 : 6. Če so med najpogostejše ovadenimi osebami prevladovalle tiste, stare od 31 do 40 let, so bile oškodovane osebe najpogostejše stare več kot 51 let.

Policija je pridobila odredbe za izvedbo 1.909 (2.085) prikritih preiskovalnih ukrepov, od tega 953 (1.110) za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju [prvi odstavek 149. b člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012)] in 956 (975) za izvedbo drugih preiskovalnih ukrepov. Prikriti preiskovalni ukrep za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju je bil odrejen zoper 517 (675) oseb, drugi prikriti preiskovalni ukrepi pa zoper 371 (326) oseb.

Tabela 6: Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju	2011	2012	Porast/upad [v %]
Število ogledov kraja kaznivega dejanja	21.653	21.895	1,1
Število hišnih preiskav	1.942	1.882	-3,1
Število osebnih preiskav	191	201	5,2
Število zasegov predmetov	12.915	13.195	2,2
Število policijskih zaslišanj	620	569	-8,2
Število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	1.110	953	-14,1
Število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov	975	956	-1,9
Število oseb, zoper katere je bilo odredena pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	675	517	-23,4
Število oseb, zoper katere so bili odredeni drugi prikrit preiskovalni ukrepi	326	371	13,8

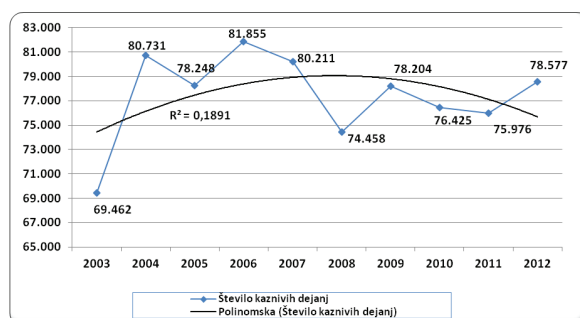
4 Delo po posameznih področjih kriminalitete

Slovenska policija deli kriminaliteto na splošno in gospodarsko. Organizirano kriminaliteto sestavljajo kazniva dejanja splošne in gospodarske kriminalitete, ki so po ugotovitvah policistov posledica organiziranega kriminalnega delovanja. Mladoletniška kriminaliteta obsega predvsem kazniva dejanja splošne kriminalitete, za katera so ovadene osebe, stare od 14 do 17 let. Posebej se prikazuje t. i. posebne oblike kriminalitete, ki so statistično sicer zajete pri splošni ali gospodarski kriminaliteti (Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010; Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; Ferme in Kebe, 2012).

4.1 Splošna kriminaliteta

Obravnavanih je bilo 78.577 (75.976) kaznivih dejanj splošne kriminalitete ali za 3,4 % več kot v letu 2011, preiskanih je bilo 40,0 % (41,5 %). Gibanje splošne kriminalitete, ki obsega veliko večino celotne kriminalitete, je bilo do vključno leta 2009 dokaj podobno gibanju celotne kriminalitete

(Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010). Leta 2010 se je delež splošne v celoletni kriminaliteti zmanjšal.

Graf 3: Splošna kriminaliteta v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

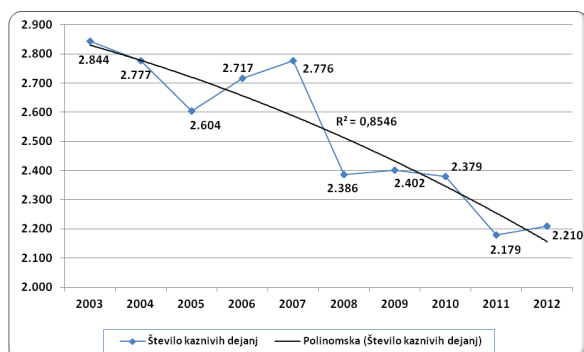
Kaznivih dejanj zoper življenje in telo je bilo 2.210 (2.179) ali za 1,4 % več, preiskanih pa 89,4 % (90,0 %). Število dokončanih ubojev je ostalo enako kot leta 2011, zgodila so se 4 (4). Zmanjšalo se je število dokončanih umorov z 12 na 10.

Tabela 7: Vrsta kriminalitete v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Kriminaliteta	Število kaznivih dejanj									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celotna	76.643	86.568	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430
splošna	69.462	80.731	78.248	81.855	80.211	74.458	78.204	76.425	75.976	78.577
gospodarska	7.181	5.837	6.131	8.499	7.986	7.459	9.259	13.064	12.746	12.853
Organizirana	388	225	397	499	293	359	413	352	318	524
Mladoletniška	3.308	3.349	2.847	2.527	2.596	2.352	2.316	2.150	2.007	1.827

Število kaznivih dejanj hude telesne poškodbe se je povečalo za 17,6 %, lahke pa za 1,7 %. Posebna delovna skupina je v letu 2012 preiskovala več primerov umorov in pogrešanih oseb iz preteklosti; vložena sta bila 1 kazenska ovadba zaradi umora in 1 poročilo o najdbi trupla pogrešane osebe (MNZ, Policija, 2013b).

Število kaznivih dejanj zoper življenje in telo se zmanjšuje. V zadnjih desetih letih, od 2003 do 2012, se je zmanjšalo za 22,3 %.

Graf 4: Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

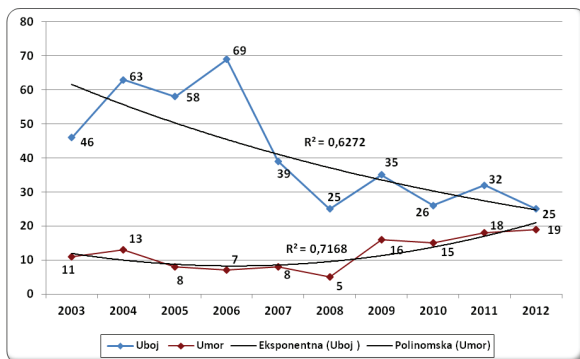
Tabela 8: Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	
	2011	2012		2011	2012	2011	2012
Uboj – skupaj	32	25	...	31	24	96,9	96,0
dokončan	4	4	...	3	4	75,0	100,0
poskus	28	21	...	28	20	100,0	95,2
Umor – skupaj	18	19	...	18	19	100,0	100,0
dokončan	12	10	...	12	10	100,0	100,0
poskus	6	9	...	6	9	100,0	100,0
Posebno huda telesna poškodba	11	8	...	10	8	90,9	100,0
Huda telesna poškodba	176	207	17,6	152	163	86,4	78,7
Lahka telesna poškodba	1.787	1.817	1,7	1.601	1.635	89,6	90,0
Druga kazniva dejanja	155	134	–13,5	150	126	96,8	94,0
Skupaj	2.179	2.210	1,4	1.962	1.975	90,0	89,4

Tabela 9: Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uboj – skupaj	46	63	58	69	39	25	35	26	32	25
dokončan	14	19	18	10	21	6	4	2	4	4
poskus	32	44	40	59	18	19	31	24	28	21
Umor – skupaj	11	13	8	7	8	5	16	15	18	19
dokončan	6	8	2	2	3	5	9	8	12	10
poskus	5	5	6	5	5	–	7	7	6	9
Posebno huda telesna poškodba	18	8	14	21	19	21	8	10	11	8
Huda telesna poškodba	295	322	304	245	260	187	204	206	176	207
Lahka telesna poškodba	2.087	2.049	1.986	2.165	2.203	1.927	1.965	1.966	1.787	1.817
Druga kazniva dejanja	387	322	234	210	247	221	174	156	155	134
Skupaj	2.844	2.777	2.604	2.717	2.776	2.386	2.402	2.379	2.179	2.210

V zadnjih desetih letih je število težjih kaznivih dejanj, kakršna so uboji, posebno hude in hude telesne poškodbe, upadalo, vendar ne stalno. Od 2003 do 2008 se je zmanjševalo tudi število umorov, od leta 2009 pa narašča.

Graf 5: Kazniva dejanja uboja in umora v letih 2003–2012
(Vira: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; MNZ, Policija, 2013b)

Kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost je bilo 367 (471) ali za 22,1 % manj, preiskanih pa jih je bilo 94,8 % (94,1 %). Najbolj se je zmanjšalo število kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva, zato ker je policija leta 2011 izvedla obsežno kriminalistično preiskavo, v kateri je bila razkrita mreža številnih osumljencev, ki so nakupovali ali imeli v posesti najrazličnejše gradivo, povezano s spolnimi zlorabami otrok. Upad števila spolnih napadov na osebo, mlajšo od 15 let, je po mnenju policije posledica večje ozaveščenosti otrok in odraslih, ki že ob morebitnem nenavadnem ravnanju ali vedenju druge osebe do otroka ukrepajo, še preden se zloraba zgodi. Ne nazadnje si policija ter vladne in nevladne organizacije že vrsto let prizadevajo ozavestiti javnost o spolnih zlorabah (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 10: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	
	2011	2012		2011	2012	2011	2012
Posilstvo – skupaj	55	58	5,5	51	57	92,7	98,3
dokončano	42	53	...	39	52	92,9	98,1
poskus	13	5	...	12	5	92,3	100,0
Spolno nasilje	39	45	...	29	41	74,4	91,1
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	21	21	...	17	21	81,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	218	161	–26,1	210	151	96,3	93,8
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	–	–	...	–	–	...	...
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	114	59	–48,2	112	57	98,2	96,6
Druška kazniva dejanja	24	23	...	24	21	100,0	91,3
Skupaj	471	367	–22,1	443	348	94,1	94,8

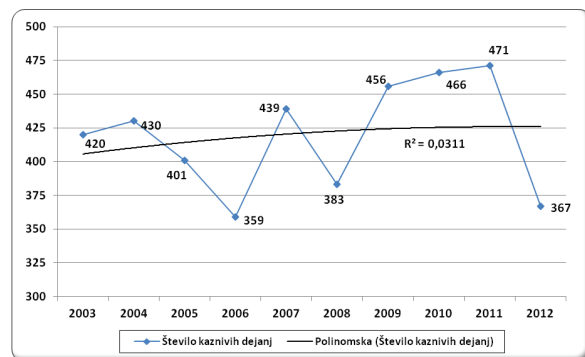
Tabela 11: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Posilstvo – skupaj	70	87	58	55	97	57	79	63	55	58
dokončano	57	73	47	48	85	46	66	55	42	53
poskus	13	14	11	7	12	11	13	8	13	5
Spolno nasilje	75	64	65	58	63	60	67	68	39	45
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	27	26	32	18	25	27	16	20	21	21
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	196	218	188	173	203	159	199	244	218	161
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	14	14	36	21	32	56	48	41	114	59
Druge kazniva dejanja	38	21	22	34	19	24	47	30	24	23
Skupaj	420	430	401	359	439	383	456	466	471	367

Desetletna primerjava kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost kaže nihanja med posameznimi leti. Na to je najbolj vplivalo nihanje števila kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let, ki so najštevilnejša (Lukan in Kolenc, 2010; Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011).

upravičence, kako naj ravnaajo, če preživnina ni poravnana. Zmanjšalo se je še število odvzemov mladoletne osebe.

Tabela 12: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

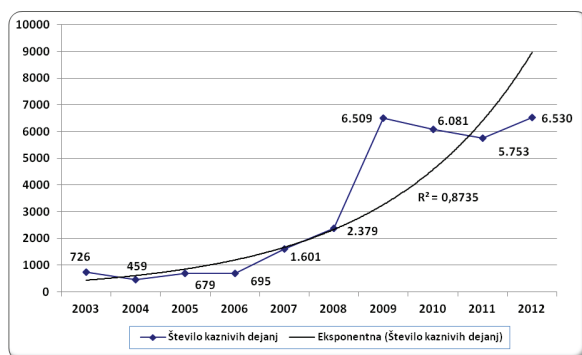
Graf 6: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Policiisti so v letu 2012 obravnavali 6.530 (5.753) ali za 13,5 % več **kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke**. Najbolj, za 11,2 %, se je zmanjšalo število kaznivih dejanj nasilja v družini. Najbolj, za 36,3 %, se je povečalo število kazenskih ovadb ali poročil v dopolnitev kazenskih ovadb za neplačevanje preživnine, število zanemarjanj mladoletne osebe in surovega ravnanja pa se je zvišalo za 5,1 %. Zaradi gospodarske krize v Sloveniji je bilo povečanje števila prijav zaradi neplačevanja preživnine pričakovano. Jamstveni in preživninski sklad je zato izdal brošuro oz. informacijo za

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/upad [v %]
	2011	2012	
Odvzem mladoletne osebe	416	372	–10,6
Nasilje v družini	1.917	1.702	–11,2
Zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje	644	677	5,1
Neplačevanje preživnine	2.771	3.777	36,3
Druge kazniva dejanja	5	2	...
Skupaj	5.753	6.530	13,5

Tabela 13: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Odvzem mladoletne osebe	74	33	90	115	411	264	293	302	416	372
Nasilje v družini	–	–	–	–	–	120	2.478	2.344	1.917	1.702
Zanemarjanje otroka in surovo ravnanje	241	210	242	276	257	336	720	694	644	677
Druga kazniva dejanja	411	216	347	304	933	1.659	3.018	2.741	2.776	3.779
Skupaj	726	459	679	695	1.601	2.379	6.509	6.081	5.753	6.530

Graf 7: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Podatki ne kažejo toliko na poslabšanje razmer na tem področju, ampak na strokovno in učinkovito delo policije pri obravnavi tovrstnih kaznivih dejanj, katerega bistvo je, da se nasilje ustavi, zaradi česar storilec dejanja ne more ponavljati ali celo stopnjevati. Policija je namenila veliko pozornosti usposabljanju policistov za kakovostnejše obravnavanje nasilja v družini in pri tem sodelovala z drugimi javnimi ustanovami (iz šolstva in zdravstva ter s centri za socialno delo) in nevladnimi organizacijami (npr. Društvom SOS, Društvom DNK). Prav tako je javnost bolj ozaveščena in pozna ukrepe, ki jih policisti lahko izvedejo za preprečevanje nasilja v družini (MNZ, Policija, 2013b). »Nasilje v družini in druge oblike kaznivih ravnanj, povezanih z družino, počasi postajajo družbeno nesprejemljive. Le ničelna družbena toleranca zagotavlja, da ta ravnanja ne bodo v tako imenovanem temnem polju kriminalitete,« so zapisali Kolenc, Kebe in Bukovnik (2011: 113).

Kaznivih dejanj zoper premoženje je bilo 59.541 (55.082) ali za 8,1 % več, preiskanih jih je bilo 23,9 % (24,2 %). Jeseni se je povečalo število kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete na avtocestnih postajališčih oziroma v njihovi neposredni bližini, zato je policija za izboljšanje varnosti na teh območjih

povečala svojo prisotnost in izvedla nekatere aktivnosti. V primerjavi z letom 2011 se je povečalo število požigov, klasičnih goljufij, drznih in drugih tatvin, zatajitev, vlomov in roparskih tatvin, zmanjšalo pa število ropov. Problematika tatvin motornih vozil se ni bistveno spremenila. Policija je obravnavala dve večji združbi storilcev, ki so v Sloveniji kradli vozila višjega cenovnega razreda z vlomi v stanovanja in tovorna vozila, nato pa jih prodajali v Srbijo in naprej na Bližnji vzhod.

Storilci premoženjskih kaznivih dejanj, predvsem povratniki, ki so pogosto del mednarodnih kriminalnih združb, dobro poznajo metode in tehnike prikrivanja ter uničevanja sledi, kar otežuje preiskovanje teh dejanj. Kljub temu je policija v letu 2012 uspešno preiskala več ropov in vlomov v finančne ustanove, pošte, zlatarne, poslovne in stanovanjske objekte iz let 2010 in 2011. Marca 2012 je bila vložena kazenska ovadba zoper tri storilce ropa SKB iz 2005 (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 14: Kazniva dejanja zoper premoženje¹⁰ v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

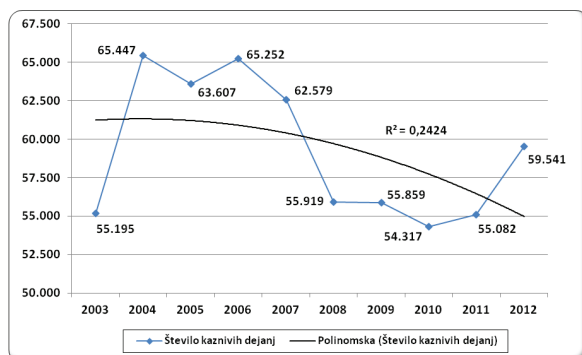
Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	
	2011	2012		2011	2012	2011	2012
Poškodovanje tuje stvari	4.548	5.110	12,4	965	960	21,2	18,8
Tatvina – skupaj ¹¹	44.009	47.548	8,0	7.432	8.274	16,9	17,4
vlom	13.363	13.768	3,0	1.799	1.977	13,5	14,4
drzna tatvina	716	817	14,1	226	229	31,6	28,0
tatvina motornega vozila	522	528	1,1	85	62	16,3	11,7
druge tatvine	29.408	32.435	10,3	5.322	6.006	18,1	18,5
Rop	402	390	–3,0	168	153	41,8	39,2
Roparska tatvina	81	82	1,2	49	47	60,5	57,3
Zatajitev	1.616	1.764	9,2	852	861	52,7	48,8
Klasična goljufija	2.894	3.378	16,7	2.554	2.988	88,3	88,5
Požig	49	87	77,6	16	28	32,7	32,2
Druge kazniva dejanja	1.483	1.182	–20,3	1.273	916	85,8	77,5
Skupaj	55.082	59.541	8,1	13.309	14.227	24,2	23,9

Tabela 15: Kazniva dejanja zoper premoženje v letih v letih 2003–2012 (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Poškodovanje tuje stvari	5.758	6.963	6.385	6.844	6.906	5.694	5.306	4.713	4.548	5.110
Tatvina – skupaj	43.041	51.753	50.278	51.300	48.392	43.754	43.482	42.292	44.009	47.548
vlom	16.947	22.460	20.252	18.107	17.891	14.909	15.098	13.085	13.363	13.768
drzna tatvina	837	788	822	702	657	611	628	588	716	817
tatvina motornega vozila	682	704	873	852	839	582	584	529	522	528
druge tatvine	24.575	27.801	28.331	31.639	29.005	27.652	27.172	28.090	29.408	32.435
Rop	348	396	426	521	445	383	479	463	402	390
Roparska tatvina	82	83	91	107	87	106	106	89	81	82
Zatajitev	1.588	1.840	1.583	1.631	1.615	1.472	1.479	1.410	1.616	1.764
Klasična goljufija	2.167	2.769	3.136	3.081	3.541	2.982	3.323	3.807	2.894	3.378
Požig	101	65	85	76	88	59	76	53	49	87
Druge kazniva dejanja	2.110	1.578	1.623	1.692	1.505	1.469	1.608	1.490	1.483	1.182
Skupaj	55.195	65.447	63.607	65.252	62.579	55.919	55.859	54.317	55.082	59.541

¹⁰ Kazniva dejanja zoper premoženje brez istovrstnih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

¹¹ Kazniva dejanja po 204. in 205. členu Kazenskega zakonika (KZ-1, 2012).

Graf 8: Kazniva dejanja zoper premoženje v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Delež premoženjske v celotni kriminaliteti se je od leta 2003 do leta 2012 zmanjšal z 72,0 % na 65,1 % ali za 6,9 odstotne točke.

Od leta 2007 je manj lažjih oblik tatvin in drugih lažjih premoženjskih deliktov, katerih število je najbolj odvisno od načina njihovega evidentiranja in pripravljenosti oškodovan-

cev za prijavljanje. Po letu 2010 je njihovo število spet naraščalo, tudi v letu 2012, čeprav se je v tem letu spremenilo evidentiranje t. i. bagatelne kriminalitete.

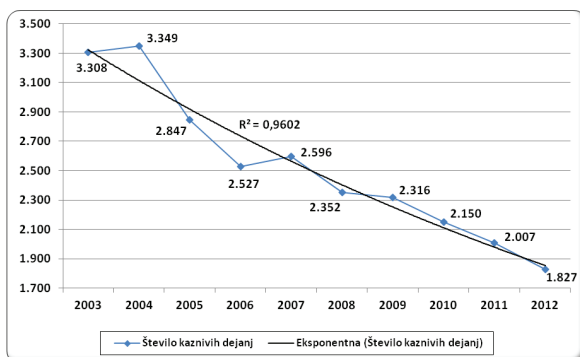
Število težjih kaznivih dejanj zoper premoženje, kakršna so ropi in roparske tatvine, je nihalo. Po obdobju 2005–2007, ko je policija obravnavala največ tatvin motornih vozil, se je to število v naslednjih letih znatno zmanjšalo.

4.2 Mladoletniška kriminaliteta

V letu 2012 se je nadaljevalo upadanje mladoletniške kriminalitete. Njen delež v celotni obravnavani kriminaliteti je bil 2,0 % (2,3 %). Mladoletniki so bili osumljeni 1.827 (2.007) ali za 9,0 % manj kaznivih dejanj. Storili so nekaj več kaznivih dejanj goljufij in spolnega nasilja, manj pa kaznivih dejanj omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu, ropov, tatvin in velikih tatvin. V starostni sestavi so mladoletniki predstavljali 6,5 % (6,9 %) vseh ovadenih oseb. Med oškodovanci kaznivih dejanj je bil delež otrok in mladoletnikov 6,1 % (6,1 %) (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 16: Mladoletniška kriminaliteta v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2011	2012
Uboj	1	3
Umor	–	–
Lahka telesna poškodba	105	109
Huda telesna poškodba	14	12
Posilstvo	2	7
Spolno nasilje	4	9
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	37	22
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	–	–
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	11	15
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	81	71
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	39	27
Tatvina	694	650
Velika tatvina	331	240
Rop	61	58
Goljufija	26	54
Izsiljevanje	38	33
Druga kazniva dejanja	563	517
Skupaj	2.007	1.827

Graf 9: Mladoletniška kriminaliteta v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Podatki zadnjih deset let kažejo, da se obseg mladoletniške kriminalitete zmanjšuje. V zadnjih desetih letih se je število kaznivih dejanj, ki so jih bili osumljeni mladoletniki, znižalo za 44,8 %, njihov delež pa se je glede na vsa kazniva dejanja skrčil za 2,3 odstotne točke – s 4,3 % v letu 2003 na 2,0 % v letu 2012. Eden od vzrokov je zagotovo sprememba kazenskega zakonika z uvedbo kaznivih dejanj, pregonljivih na predlog oškodovanca. Mladoletniki so najpogostejše storilci prav takih kaznivih dejanj, oškodovanci pa jih iz različnih vzrokov ne prijavijo ali ne predlagajo njihovega pregona (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011).

4.3 Gospodarska kriminaliteta¹²

Gospodarska kriminaliteta je pojav, ki se količinsko in kakovostno spreminja. Njene pojavne oblike so odvisne od družbenega in gospodarskega sistema, veljavne zakonodaje, razvoja novih tehnologij in drugih dejavnikov, ki vplivajo na poslovanje. Zanj je značilno precejšnje t. i. temno polje, saj posledice teh kaznivih dejanj največkrat niso neposredno vidne, zlasti če so oškodovane država in njene pravne norme. Pričujejoča gospodarska in finančna kriza ter večja brezposelnost je v zadnjih letih nedvomno vplivala na naraščanje števila kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, predvsem kaznivih dejanj, ki generirajo velike premoženjske koristi

oziroma škodo, ter dejanj t. i. organizirane gospodarske kriminalitete in korupcije. Storilci gospodarskih kaznivih dejanj so našo državo in njen finančni oziroma gospodarski sistem intenzivneje uporabljali za pranje denarja oziroma za »plasiiranje« nezakonitih premoženjskih koristi v našo državo ali za »plasiranje« nezakonito pridobljenega kapitala v tujino. Z razvojem komunikacijske družbe in vpetostjo Slovenije v različne povezave je namreč »plasma« s kaznivim dejanjem pridobljenih nezakonitih finančnih sredstev postal lažji in hitrejši, predvsem pa težje nadzorovan.

V letu 2012 se je neznatno, s 14,1 % na 14,3 % v celotni kriminaliteti, zmanjšal delež gospodarske kriminalitete, malenkost večji je bil njen obseg, saj je bilo obravnavanih 12.853 (12.746) ali za 0,8 % več kaznivih dejanj. Škoda, ki so jo povzročila gospodarska kazniva dejanja, je bila ocenjena na 449,5 (176,3) milijona evrov, to je za 154,9 % več, prav tako se je povečal njen delež v sestavi škode celotne obravnavane kriminalitete s 64,9 % na 83,6 % ali za 18,7 odstotne točke. To je posledica zaključenih kompleksnih preiskav težjih oblik gospodarske kriminalitete in korupcije, ki generirajo veliko premoženjsko škodo oziroma korist. Preiskave so se sicer lahko začele že v prejšnjih letih, vendar so bile zaradi obsežnosti in zapletenosti ter zaradi velikega pripada novih zadev s kazensko ovadbo končane šele v 2012. Državnemu tožilstvu so bile poslane kazenske ovadbe za 2.001 (1.968) kaznivo dejanje, ki jih je policija obravnavala že v prejšnjih letih, škoda, ki so jo povzročila, pa je bila ocenjena na 102,4 (176,3) milijona evrov.

Najbolj se je povečalo število obravnavanih kaznivih dejanj pranja denarja in oškodovanja upnikov ter število zlorab položaja ali zaupanja v gospodarski dejavnosti. Med lažjimi oblikami gospodarske kriminalitete se je najbolj povečalo število kaznivih dejanj zlorabe osebnih podatkov, nevostnega dela v službi in overovitve lažne vsebine, zmanjšalo pa število poslovnih goljufij in ponareditve ali uničenja uradne listine, knjige, spisa ali arhivskega gradiva (MNZ, Policija, 2013b).

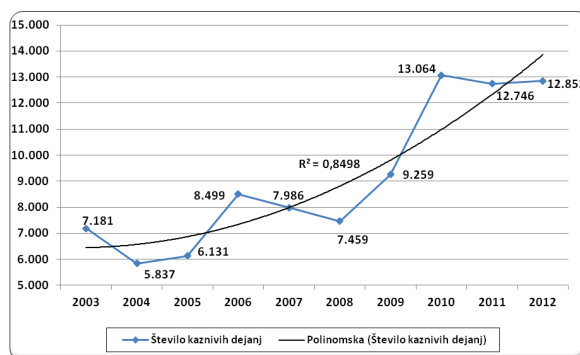
¹² Gospodarska kriminaliteta: sestavljajo jo kazniva dejanja po teh členih Kazenskega zakonika (KZ-1, 2012): 143, 144, 147–157, 196, 198, 199, 200, 202, 203, 209, 212, 214, 221, 225–242, 243, 244–247, 249, 255–257, 257. a, 258–264, 288–290, 303, 304 in 374. a. Na podlagi kriterijev, ali gre za gospodarsko ali splošno kriminaliteto, spadajo med prvo tudi kazniva dejanja po členih 197, 204, 205, 208, 211, 215, 216, 248, 250–254, 286, 294, 295, 306, 332 in 334. V skladu s 377. členom Kazenskega zakonika (KZ-1, 2012) so vključena še kazniva dejanja 130. in 132. člena Kazenskega zakona Republike Slovenije iz leta 1977.

Tabela 17: Gospodarska kriminaliteta v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Škoda [v 1.000 EUR]		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Goljufija	419	782	86,6	12.379,6	19.397,0	56,7
Oderuštvo	6	5	...	6,7	6,1	–9,1
Povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	6	4	...	5.236,8	888,2	–83,0
Goljufija na škodo Evropske unije	9	15	66,7	5.721,8	1.652,2	–71,1
Uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva	710	251	–64,6	254,1	434,4	70,9
Poslovna goljufija	4.232	4.225	–0,2	33.878,9	32.618,8	–3,7
Ponaređitev ali uničenje poslovnih listin	524	680	29,8	400,8	1.620,3	...
Zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti	161	216	34,2	65.150,2	276.295,5	...
Poneverba in neupravičena uporaba tujega premoženja	2.112	739	–65,0	6.200,4	6.277,6	1,2
Pranje denarja	48	141	193,8	699,1	21.635,4	...
Zloraba negotovinskega plačilnega sredstva	401	28	–93,0	54,1	34,0	–37,2
Davčna zatajitev	496	416	–16,1	15.835,3	38.172,5	141,1
Druga kazniva dejanja	3.622	5.351	47,7	30.507,3	50.478,9	65,5
Skupaj	12.746	12.853	0,8	176.325,1	449.510,8	154,9

Policija je v letu 2012 dala velik poudarek finančnim preiskavam, katerih namen je iskanje, identifikacija, sledenje in na tej podlagi zavarovanje oziroma odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji. Temu ustrezno se je povečalo število ukrepov na tem področju. Tako je policija opravila finančne preiskave v 234 (194) zadevah ali za 20,6 % več, in sicer zoper 421 (322) fizičnih in 148 (70) pravnih oseb. V finančnih preiskavah se je preverjalo za 202,6 (105,0) milijona evrov [domnevno] protipravno pridobljene premoženjske koristi. Po izvedenih finančnih preiskavah v predkazenskem postopku je policija skladno z določili 502. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012) na pristojna državna tožilstva vložila 135 (69) pobud za zavarovanje premoženjske koristi v višini 179,3 (52,4) milijona evrov zoper 180 (112) fizičnih in 80 (20) pravnih oseb. V vseh preostalih primerih, ko na podlagi opravljenih finančnih preiskav ni bilo ugotovljenih vseh znakov iz 502. člena Zakona o kazenskem postopku, je policija sestavila 125 (133) poročil.

Na podlagi Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je policija obravnavala 2.122 (930) ali za 128,2 % več kaznivih dejanj. To je posledica usmerjenosti njenega dela v preiskovanje težjih oblik kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, za katera so odgovorne pravne osebe oziroma ki so jih storilci storili v imenu, na račun ali v korist pravne osebe. Za kazniva dejanja gospodarske kriminalitete je bilo ovađenih 2.779 (2.651) ali za 4,8 % več fizičnih oseb (MNZ, Policija, 2013b).

Graf 10: Gospodarska kriminaliteta v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b).

Leta 2010 je policija obravnavala največ kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete v zadnjih desetih letih, v letih 2011 in 2012 jih je obravnavala sicer nekoliko manj, vendar še vedno precej več kot v obdobju 2003–2009. Policisti so v zadnjih desetih letih obravnavali povprečno 9.102 tovrstni kaznivi dejanji na leto. V desetih letih se je delež gospodarske v celotni kriminaliteti povečal z 9,4 % v letu 2003 na 14,1 % v letu 2012 ali za 4,7 odstotne točke, število tovrstnih kaznivih dejanj pa s 7.181 na 12.853 ali za 79,0 %.

4.4 Organizirana kriminaliteta¹³

Dejavnost policije v zvezi z organizirano kriminaliteto je bila usmerjena predvsem v odkrivanje kriminalnih združb, ki so po t. i. balkanski poti tihotapile ljudi, prepovedane droge, orožje in eksploziv. Obravnavanih je bilo 524 (318) ali za 64,8 % več kaznivih dejanj, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Ovađenih je bilo 230 (129) ali za 78,3 % več oseb. Policija je preiskave osredotočila na mednarodne kriminalne združbe, ki so delovale v regiji in širšem okolju. Končanih je bilo več obsežnih mednarodnih preiskav, med drugim je bila razkrita kriminalna združba, ki se je ukvarjala z zlorabo elektronskega bančništva, kar je vplivalo na več obravnavanih kaznivih dejanj organizirane kriminalitete in ovađenih osumljencev.

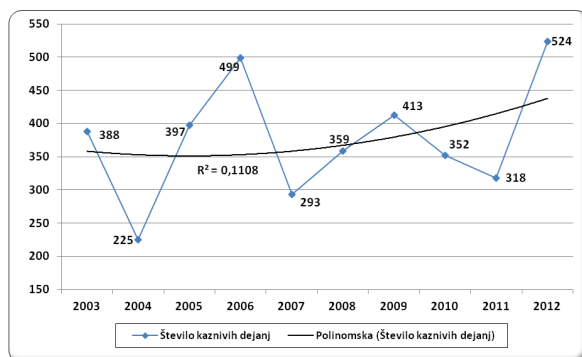
Najbolj se je povečalo število kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države zaradi več kriminalističnih akcij v sodelovanju s tujimi varnostnimi organi in premika migracijskih poti s t. i. severne na srednjo balkansko pot.

Povečanje števila organiziranih oblik neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog je posledica kompleksnejšega preiskovanja kriminalnih združb, v katerem so bili uporabljeni prikriti preiskovalni ukrepi (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 18: Organizirana kriminaliteta v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2011	2012
Uboj	–	–
Umor	1	–
Lahka telesna poškodba	10	–
Huda telesna poškodba	–	–
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	10	46
Ponarejanje denarja	–	1
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	6	1
Zloraba prostitucije	1	3
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	231	292
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	1	1
Tatvina	1	8
Velika tatvina	15	9
Rop	21	1
Goljufija	3	2
Izsiljevanje	10	8
Druga kazniva dejanja	17	152
Skupaj	318	524

¹³ Za opredelitev organizirane kriminalne dejavnosti morajo biti izpolnjeni štirje obvezni in še najmanj dva od sedmih variabilnih [izbirnih] kriterijev. Obvezni kriteriji so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvrševanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Izbirni kriteriji pa so uporaba nasilja in/ali korupcije, delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog med člani skupine, podjetniško delovanje ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko (Annual European Union organised crime situation report (6204/1/97 (ENFOPOL 35 REV 2) DG H II) v Resoluciji o preprečevanju in zatiranju kriminalitete, 2006).

Graf 11: Organizirana kriminaliteta v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Podatki o organizirani kriminaliteti za desetletno obdobje kažejo, da so policisti povprečno obravnavali 377 tovrstnih kaznivih dejanj. Njihovo število se je od leta 2003 do leta 2012 sicer povečalo za 35,1 %, vendar je delež organizirane v celotni kriminaliteti ostal skoraj nespremenjen – z 0,5 % v 2003 se je povečal na 0,6 % v letu 2012.

Tabela 19: Zloraba prepovedanih drog v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Kazniva dejanja zlorabe prepovedanih drog	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovadenih osumljencev		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	1.505	1.760	16,9	1.761	2.086	18,5
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	183	180	–1,6	183	168	–8,2
Skupaj	1.688	1.940	14,9	1.944	2.254	15,9

Statistika ne razkriva »narave« teh kaznivih dejanj organizirane kriminalitete. Zaradi izrazite mednarodne komponente je njihovo preiskovanje v zadnjih letih vse težje in bolj zapleteno, kar pa se ne kaže v statističnih podatkih. Pri preiskovanju teh kaznivih dejanj je policiji v pomoč njena kriminalistična obveščevalna dejavnost¹⁴, katere sestavni del so tudi analitično obdelane informacije. Te so pripomogle, da so bile v sodelovanju s tujimi in mednarodnimi varnostnimi organi uspešno razkrite nekatere mednarodne kriminalne združbe (MNZ, Policija, 2013b).

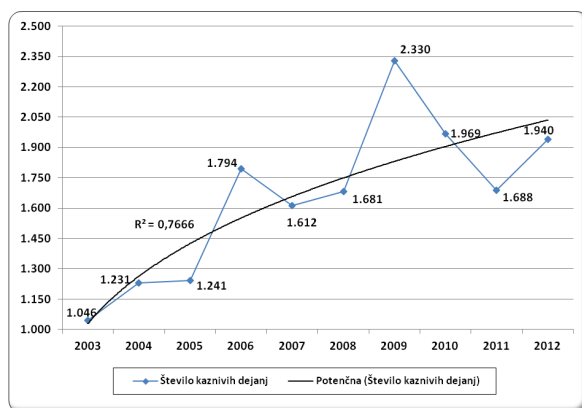
¹⁴ Kriminalistična obveščevalna dejavnost slovenske policije je bila tesno vpeta v pripravo temeljnih strateških kriminalističnih obveščevalnih analiz Evropske unije, ki so bile namenjene oblikovanju skupnih prednostnih nalog za preiskovanje in pregon organizirane in drugih resnih oblik kriminalitete (MNZ, Policija, 2013b).

4.5 Posebne oblike kriminalitete

Pri posebnih oblikah kriminalitete je opazno povečanje števila **kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog** s 1.688 na 1.940 ali za 14,9 % in števila ovadenih osumljencev s 1.944 na 2.254 ali za 15,9 %. Odkritih je bilo 75 (52) prostorov za hidroponično gojenje konoplje, v katerih je bilo zaseženo 11.105 (11.301) teh rastlin. Na območjih PU se je izvajal poostren nadzor kriminalnih žarišč oziroma varnostno obremenjenih območij, med drugim v okolici izobraževalnih ustanov. Policijske postaje so samostojno izvedle 1.250 (1.622) poostrenih nadzorov, v sodelovanju s Sektorji kriminalistične policije policijskih uprav pa še 100 (105). V okolici izobraževalnih ustanov ni bilo ugotovljene večje problematike, povežane s prepovedanimi drogami. Zaradi domnevne zastrupitve s prepovedanimi drogami je umrlo 10 (11) oseb (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 20: Zasežene prepovedane droge v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Vrsta prepovedane droge	Merska enota	Zasežene droge		Namišljen odkup	
		2011	2012	2011	2012
Amfetamin	g	708,7	9.213,6	–	–
	ml	3,0	0,6	–	–
	tbl.	150,0	62,0	–	–
Benzodiazepini	g	4,1	177,9	–	–
	ml	21,0	1.436,5	–	–
	tbl.	4.922,0	3.231,4	–	–
Ekstazi	g	2.008,4	2,2	–	–
	tbl.	33,5	957,5	–	–
Heroin	g	3.234,0	19.666,6	–	500,4
	ml	14,4	44,9	–	–
Kokain	g	1.008,0	26.169,6	398,7	244,3
	ml	1,8	1,7	–	–
Konoplja – rastlina	g	0,8	3,1	–	–
	kos	11.301	9.829,7	–	–
Konoplja – rastlina [marihuana]	g	583.693,2	494.622,3	–	1.031,2
Konoplja – smola [hašiš]	g	397,6	581,7	–	1.973,0
Metadon	g	16,2	166,8	–	–
	ml	721,6	1.881,6	–	–
	tbl.	6,0	7,0	–	–
Metamfetamin	g	121,7	48,2	–	–
	tbl.	61,0	30,5	–	–

Graf 12: Zloraba prepovedanih drog v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

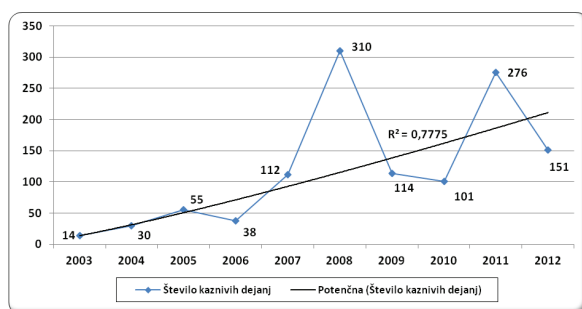
V zadnjem desetletju je policija povprečno obravnavala 1.653 kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog na leto. Njihovo število se je od 2003 do 2012 povečalo za 85,5 %, toda rast ni bila linearna. To je odsev učinkovitega

mednarodnega preiskovanja kriminalnih združb, ki se ukvarjajo s tihotapstvom in preprodajo prepovedanih drog. Policija je spremenila tudi pristop do obravnave ulične preprodaje in zlorabe drog; poglavitno vlogo pri tem pa prevzemajo policijske enote na lokalni ravni.

Število obravnavanih *kaznivih dejanj računalniške kriminalitete* se je zmanjšalo z 276 na 151 ali za 45,3 %, za ta kazniva dejanja pa je bilo ovađenih 57 (217) fizičnih oseb. Zmanjšanje je posledica tega, da je bilo v letu 2011 izjemno veliko napadov na informacijske sisteme na območju PU Ljubljana (MNZ, Policija, 2012; MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 21: Računalniška kriminaliteta v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Kazniva dejanja računalniške kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovađenih osumljencev		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Zloraba osebnih podatkov	5	3	...	2	2	...
Zloraba informacijskega sistema	26	12	...	21	4	...
Kršitev materialnih avtorskih pravic na internetu	3	2	...	4	3	...
Napad na informacijski sistem	236	131	-44,5	184	45	-75,5
Izdelovanje in pridobivanje orožja ali pripomočkov za vdor ali napad na informacijski sistem	6	3	...	6	3	...
Skupaj	276	151	-45,3	217	57	-73,7

Graf 13: Računalniška kriminaliteta v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

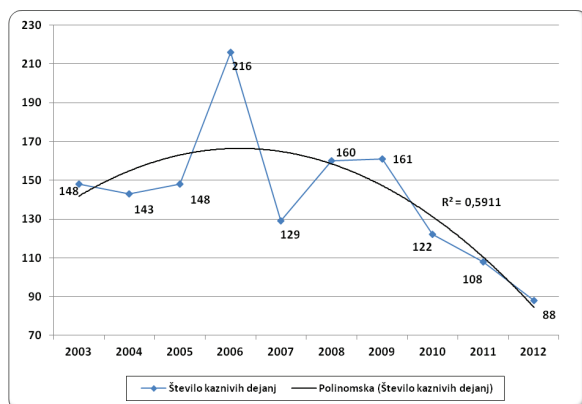
Število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete je odvisno predvsem od njihovega prijavljanja. Do leta 2006 se ni bistveno spreminjalo, z razraščanjem kriminalitete v kibernetskem prostoru pa je začelo naraščati in je leta 2008 s 310 obravnavanimi kaznivimi dejanji doseglo višek (več v Lukan, 2009, Lukan in Kolenc, 2010). Vzrok za toliki skok je bila dalj časa trajajoča policijska akcija proti »hekerjem«, ki so organizirano vdiral v informacijske sisteme po Sloveniji (MNZ, Policija, 2010). V letih 2009 in 2010 se je število kaznivih dejanj vrnilo na raven iz leta 2007. Drugi vrh je število

teh kaznivih dejanj doseglo leta 2011, ko je ponovno občutno naraslo iz že prej navedenih vzrokov. Število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete je 2012 sicer upadlo, toda gibanje je pozitivno. Vse več različnih tehnologij in storitev v kibernetskem prostoru ter naraščajoče število njihovih uporabnikov nekako pritegne k uporabi in zlorabi tovrstnih tehnologij in storitev tudi storilce kaznivih dejanj. Storitve, predvsem pa različne elektronske naprave so vse bolj cenovno dostopne, v kibernetskem prostoru jih vsak posameznik dandanes uporablja več. V njih se povečini hranijo osebni in poslovni podatki, ki so pogosto zanimivi za storilce, saj si z njimi lahko pridobijo tudi premoženjsko korist (npr. s tatvino denarnih sredstev po sistemu e-bančništva). Glede na tehnološki razvoj se lahko upravičeno pričakuje, da se bo dolgoročno povečalo tudi število tovrstnih kaznivih dejanj.

Policija je obravnavala 88 (108) ali za 18,5 % manj **kaznivih dejanj, povezanih z orožjem**, med njimi največ kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivnih snovi. Zmanjšanje števila slednjih za 16,7 % je posledica spleta več dejavnikov: preteklih legalizacij ter spremembe delovanja kriminalnih združb in tihotapskih poti (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 22: Kazniva dejanja, povezana z orožjem v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

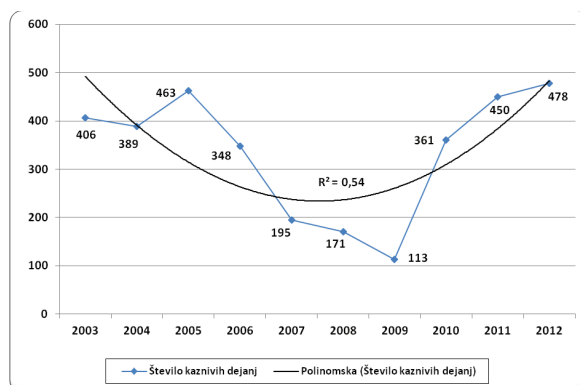
Kazniva dejanja, povezana z orožjem	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovađenih osumljencev		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje	6	3	...	7	3	...
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva	102	85	-16,7	115	85	-26,1
Skupaj	108	88	-18,5	122	88	-27,9

Graf 14: Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva v letih 2003–2012 (Vira: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; MNZ, Policija, 2013b)

Število tovrstnih kaznivih dejanj je v zadnjih desetih letih dokaj nihalo – na leto jih je bilo sicer obravnavanih povprečno 142. Njihovo število se je razlikovalo predvsem leta 2006, morda zaradi usmeritev (opomnika) za preiskovanje kaznivih dejanj, ki so jih tega leta dobile policijske enote¹⁵ (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011).

Kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države je bilo 478 (450) ali za 6,2 % več. Povečanje njihovega števila je posledica predvsem usmerjenosti dela policije v preiskovanje tovrstnih kaznivih dejanj, ki so bila storjena z zlorabo legalnih institutov [zlorabo pri pridobivanju delovnih dovoljenj in dovoljenj za prebivanje] v Sloveniji. Tudi več uspešno končanih mednarodnih preiskav je prispevalo k večjemu številu teh kaznivih dejanj (MNZ, Policija, 2013b).

Graf 15: Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države v letih 2003–2012 (Vira: Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; MNZ, Policija, 2013b)

V preteklih letih je bilo število kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države povezano z obsegom nedovoljenih migracij. Z upadom nedovoljenih prehodov čez državno mejo po letu 2000¹⁶ se je začelo sorazmerno zmanjševati tudi število kaznivih dejanj (Lukan in Kolenc, 2010) vse do leta 2010. Vendar ponovna rast ni povezana toliko z obsegom nedovoljenih migracij, ampak z uspešnimi preiskavami zlorab legalnih institutov v Sloveniji (MNZ, Policija, 2011; MNZ, Policija, 2012).

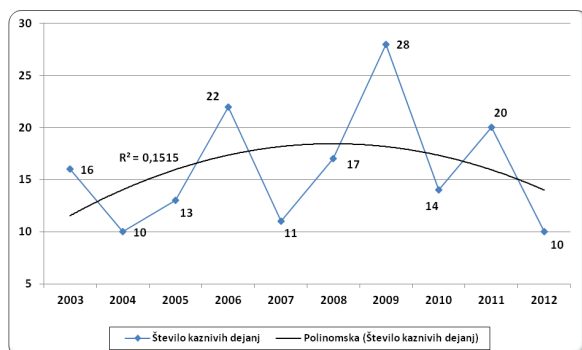
Policija je obravnavala 1 (6) kaznivo dejanje **tihotapstva** ter 10 (20) **kaznivih dejanj zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi**, in sicer 6 (15) kaznivih dejanj zlorabe prostitucije in 4 (4) kazniva dejanja trgovine z ljudmi. V 2012 ni obravnavala nobenega (1) kaznivega dejanja spravljanja v suženjsko razmerje. Za kazniva dejanja zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi je bilo ovadenih 25 (44) oseb. Preiskave trgovine z ljudmi so bile kompleksnejše, razkrite kriminalne združbe so imele manj članov, kar se kaže v manjšem številu identificiranih kaznivih dejanj in osumlencev (MNZ, Policija, 2013b).

Tabela 23: Zloraba prostitucije in trgovina z ljudmi v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Kazniva dejanja zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi	Število kaznivih dejanj		Porast/upad [v %]	Število ovadenih osumlencev		Porast/upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Zloraba prostitucije	15	6	...	26	13	...
Spravljanje v suženjsko razmerje	1	–	...	2	–	...
Trgovina z ljudmi	4	4	...	16	12	...
Skupaj	20	10	...	44	25	...

¹⁵ Leta 2006 je policija sama odkrila 192 (127) kaznivih dejanj, tudi z izvajanjem prikritih preiskovalnih ukrepov (MNZ, Policija, 2007; Lukan, 2007).

¹⁶ Leta 2000 je bilo evidentiranih 35.892 nedovoljenih prehodov čez državno mejo, nato je njihovo število začelo skokovito upadati vse do 824 v letu 2009 (MNZ, Policija, 2005; MNZ, Policija, 2010).

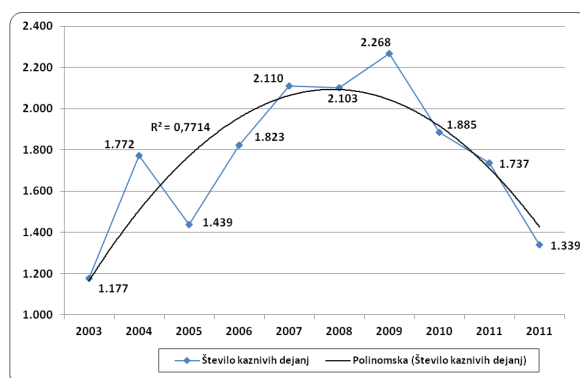

Graf 16: Zloraba prostitucije in trgovina z ljudmi v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Desetletna primerjava števila kaznivih dejanj zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi kaže nihanja med leti. Policija je tudi na tem področju vlagala v usposabljanje policistov, ki je prispevalo k boljšemu poznavanju problematike teh kaznivih dejanj ter učinkovitemu in pravilnemu ukrepanju (Ferme in Kebe, 2012), vendar je število slednjih odvisno tudi od prijav žrtev, na podlagi katerih organi odkrivanja in pregona lahko utemeljijo razloge za sum storitve kaznivih dejanj in pridobitev odredb za izvajanje prikritih preiskovalnih ukrepov. Tovrstna kazniva dejanja je namreč zelo težko preiskovati le s klasičnimi metodami (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011).

Policija je obravnavala 1.339 (1.737) ali za 22,9 % manj **kaznivih dejanj ponarejanja denarja**. Zaradi odpravljanja administrativnih bremen se je spremenil postopek obravnavanja t. i. bagatelne kriminalitete, zaradi česar se je spremenilo obravnavanje unovčevanja evrskih kovancev. To je odsevalo v zmanjšanju števila vloženih kazenskih ovadb zoper neznane storilce. Zaseženih je bilo 4.639 (3.272) ponaredkov, od tega 2.362 (1.174) evrskih bankovcev, 1.956 (1.459) evrskih kovancev in 321 (639) bankovcev drugih valut. Uspešno unovče-

vanje policija pripisuje vse bolj kakovostnim ponaredkom in nepazljivosti pri ravnanju z gotovino (MNZ, Policija, 2013b).

Graf 17: Ponarejanje denarja v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Na število kaznivih dejanj ponarejanja denarja je zelo vplivala uvedba evra v državah članicah EU leta 2002. Po umiku nemške marke, italijanske lire in francoskega franka iz obtoka, najpogostejše ponarejenih valut, so goljufi potrebovali več let, da so se prilagodili novi valuti (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011).

Po vstopu Slovenije v evrsko območje 2007 je število zaseženih ponaredkov evrov poraslo, obravnavanih pa je bilo manj kaznivih dejanj, kar je odraz že navedenih dejavnikov. Skrb zbujajoče je, da so uporabniki premalo pazljivi in malo tudi malomarni pri poslovanju z bankovci in kovanci, saj je večina ponaredkov odkritih šele v finančnih ustanovah in števnicah.

Policija je vložila kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev za 74 (86) ali za 14,0 % manj tipičnih **korupcijskih ka-**

Tabela 24: Zaseženi ponaredki (Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b;)

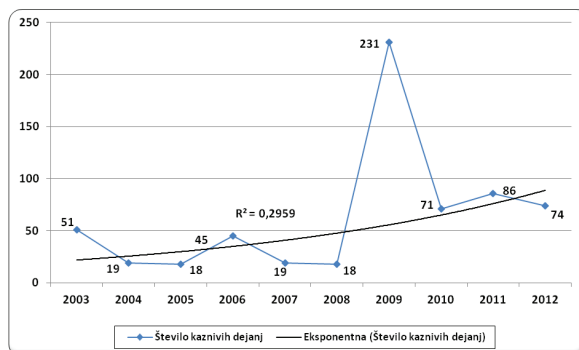
Valuta	Število zaseženih kovancev in bankovcev*									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evro										
kovanci	97	543	568	999	1.803	1.878	1.448	1.518	1.459	1.956
bankovci	328	559	1.058	2.629	1.826	1.970	1.891	2.603	1.174	2.362
Bankovci drugih valut	**	87	100	209	1.890	1.057	61	138	639	321
Skupaj	425	1.189	1.726	3.846	5.519	4.905	3.400	4.259	3.272	4.639

* Podatki o zaseženih kovancih in bankovcih za leta od 2003 do 2006 so pridobljeni od Nacionalnega forenzičnega laboratorija.

** Za 2003 so na voljo le podatki o zaseženih evrskih bankovcih in kovancih.

znivih dejanj, pri čemer je ovadila 89 (112) oseb. Obravnavanih je bilo še 22 (14) kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, ki so vsebovala elemente korupcije. To pomeni, da je policija kazniva dejanja začela preiskovati kot korupcijska kazniva dejanja, po opravljenem predkazenskem postopku pa je vložila kazenske ovadbe za kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti. Poleg tega so bila državnemu tožilstvu poslana poročila o dopolnitvi kazenskih ovadb za 11 (19) tipičnih korupcijskih kaznivih dejanj in 10 (11) kaznivih dejanj z elementi korupcije, statistično prikazanih v prejšnjih letih, katerih preiskovanje se je nadaljevalo v 2012 (MNZ, Policija, 2013b).

Ker gre za ogromno temno polje, statistični podatki niso toliko odsev družbenih razmer kakor pripravljenosti posameznikov in ustanov za prijavljanje teh kaznivih dejanj ter zmožnosti policije, da zbere dovolj dokazov za kazensko ovadbo (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011; Lukan, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Graf 18: Korupcijska kazniva dejanja v letih 2003–2012
(Vira: Ferme in Kebe, 2012; MNZ, Policija, 2013b)

Tabela 25: Korupcijska kazniva dejanja v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Korupcijska kazniva dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovađenih osumljencev		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Kršitev proste odločitve volivcev	1	–	...	1	–	...
Sprejemanje podkupnin pri volitvah	–	1	...	–	1	...
Nedovoljeno sprejemanje daril	7	4	...	8	4	...
Nedovoljeno dajanje daril	9	3	...	16	5	...
Jemanje podkupnine	23	23	...	31	28	...
Dajanje podkupnine	21	17	...	29	24	...
Sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje	16	16	...	18	17	...
Dajanje daril za nezakonito posredovanje	9	10	...	9	10	...
Skupaj	86	74	–14,0	112	89	–20,5
Kazniva dejanja z elementi korupcije [vsaj ena kriminalistična označba 244K ali 261K]	14	22	...	33	28	...

Statistični podatki zadnjih deset let kažejo na izrazit odmik leta 2009. Kar 231 obravnavanih korupcijskih kaznivih dejanj je bilo po oceni policije takrat odraz njenega dobrega sodelovanja z drugimi državnimi ustanovami, razkritja serije korupcijskih kaznivih dejanj in dokončanja nekaterih kriminalističnih preiskav, ki so potekale že dalj časa (MNZ – Policija, 2010). V naslednjih treh letih je policija obravnavala le približno tretjino teh kaznivih dejanj, vendar še vedno več kot v obdobju 2003–2008.

Tabela 26: Druge oblike ogrožanja varnosti v letih 2011–2012 (Vir: MNZ, Policija, 2013b)

Oblike ogrožanja varnosti	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad [v %]	Število ovađenih osumljenцев		Porast/ upad [v %]
	2011	2012		2011	2012	
Protipravni odvzem prostosti	50	55	10,0	55	73	32,7
Ugrabitev	2	4	...	2	10	...
Grožnje	3.330	1.835	-44,9	3.267	1.752	-46,4
Izsiljevanje	266	258	-3,0	290	289	-0,3
Povzročitev splošne nevarnosti	253	233	-7,9	186	177	-4,8
Samovoljnost	96	58	-39,6	115	71	-38,3
Ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom	3	-	...	2	-	...
Jemanje talcev	-	-	...	-	-	...
Skupaj	4.000	2.443	-38,9	3.917	2.372	-39,4

Obravnavanih je bilo za 44,9 % manj kaznivih dejanj groženj, na kar je vplivala predvsem novela kazenskega zakonika, ki je drugače določila izvršitvene stopnje in način pregona. Povzročitev splošne nevarnosti je bilo za 7,9 % manj. Poleg tega je bilo obravnavanih 55 (50) protipravnih odvzemov prostosti in 4 (2) ugrabitve. Izsiljevanj je bilo za 3,0 % manj, z 96 na 58 pa se je znižalo število kazenskih ovadb ali poročil v dopolnitev kazenskih ovadb za kazniva dejanja samovoljnosti.

Pri omejevanju grožnje *terorizma* in z njim povezanega *ekstremnega nasilja* je bilo delo policije usmerjeno predvsem v pravočasno izmenjavo podatkov s tujimi varnostnimi organi. Ukrepe je izvajala skladno z evropsko strategijo boja proti terorizmu.

5 Namesto zaključka

Kljub vsem oteževalnim okoliščinam, ki so zaznamovale leto 2012 (varčevalni ukrepi in pomanjkanje finančnih sredstev, zmanjševanje števila zaposlenih, stavka v javnem sektorju idr.), je to, sodeč po statističnih podatkih za policijo glede kriminalitete, razmeroma uspešno leto, zlasti pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju gospodarske kriminalitete.

Kot je na novinarski konferenci ob predstavitvi dela slovenske policije v 2012 poudaril dr. Jurij Ferme, direktor Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi, je bilo za policijo ob vsesplošni krizi prednostno predvsem odkrivanje finančnih malverzacij. Podatki zadnjih let kažejo na naraščanje števila kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete z veliko premoženjsko škodo oz. koristjo in njenih organiziranih oblik. V sestavi tovrstnih kaznivih dejanj odsevajo dejanske razmere v poslovnem okolju oziroma slabe gospodarske razmere, ki še dodatno vplivajo na plačilno nesposobnost gospodarskih su-

bjektov. Kako žgoča so postala gospodarska kazniva dejanja, kaže tudi podatek, da je policija v letu 2012 sicer obravnavala skoraj enako število kaznivih dejanj kakor v letu 2011, toda škoda, ki so jo z njimi povzročili storilci, je narasla s 176 milijonov na skoraj pol milijarde evrov. Dr. Ferme je povedal, da za izvrševanje teh kaznivih dejanj storilci uporabljajo sodobno tehnologijo in opremo, kar policiji dodatno otežuje preiskovanje. Temu navkljub je uspešno preiskala številne vdore v sisteme elektronskega bančništva slovenskih podjetij z uporabo zlonamernega programskega orodja po celotni državi. Veliko energije so policisti vložili tudi v finančne preiskave, katerih namen je sledenje nezakonitemu finančnemu toku denarja in na tej podlagi zavarovanje oziroma odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji (MNZ, Policija, 2013a).

Toda pogoj za učinkovit boj zoper vse oblike kriminalitete, še zlasti težje oblike gospodarske in organizirane kriminalitete, so samostojnost in učinkovita organizacija dela¹⁷, dobro sodelovanje različnih institucij in sodna praksa, o čemer pa kriminalitetna (policijska) statistika ne govori. Ta obsega samo v policiji evidentirana kazniva dejanja, zato nikakor ne more odražati varnostnih razmer v nekem okolju.

Podatki so pokazali, da se je število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev v zadnjih desetih letih povečalo za 623.

¹⁷ »Krepitev delovanja ključnih nadzornih in preiskovalnih organov je ena od deklariranih prioritet skoraj vsake vlade v zadnjih desetih letih, ki pa se redko izrazi v konkretnih dejanjih na zakonodajnem in finančno-kadrovskem področju. Čeprav ne gre zanikati določnega napredka v zadnjih letih, je slovenski sistem nadzornih organov in organov omejevanja, odkrivanja in pregona najhujših oblik gospodarske in finančne kriminalitete ter korupcije še vedno institucionalno, kadrovsko in finančno šibek ter nezadosten glede na globino in širino problema, predvsem pa pogosto na udaru politike,« je zapisala Komisija za preprečevanje korupcije (2013: 6–7).

Vendar gibanje nekaterih t. i. klasičnih kaznivih dejanj (na primer umori in uboji, hude in posebno hude telesne poškodbe, spolni delikti, ropi in roparske tatvine ter tatvine motornih vozil), ki niso toliko odvisna od dela policije, sprememb kazenske zakonodaje ali njihovega evidentiranja, ne kaže na večjo obremenjenost prebivalstva s kriminaliteto. Nasprotno, število nekaterih je v zadnjih letih celo upadalo.

preliva zaupanje javnosti v policijo, in sicer s pripravljenostjo prijavljanja kaznivih dejanj oziroma dajanja koristnih informacij o njih (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011). Informacije, pridobljene z anonimnimi e-prijavami, so za policijo lahko izjemno koristne, tudi pri reševanju drugih primerov. Med prejetimi anonimnimi e-prijavami je bilo 305 (290) uporabnih [navedeni so bili konkretni inkriminirajoči dogodki in po-

Tabela 27: Kazniva dejanja na 100.000 prebivalcev v letih 2001–2010 (Viri: MNZ, Policija, 2013b; Ferme in Kebe, 2012; Ilić, Kalin, Povhe, Šter in Žnidaršič, 2008; Rejec, 2013)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Umori in uboji	3	4	3	4	2	1	2	2	2	2
Hude in posebno hude telesne poškodbe	16	17	16	13	14	10	10	11	9	10
Spolni delikti ¹⁸	18	20	17	15	19	15	18	19	16	14
Ropi in roparske tatvine	22	24	26	31	26	24	29	27	23	23
Vlomi	849	1.124	1.011	901	883	734	738	639	650	672
Tatvine motornega vozila	34	35	44	42	41	29	29	26	25	26
Vsa kazniva dejanja	3.839	4.334	4.212	4.494	4.354	4.031	4.275	4.368	4.316	4.462

Se je pa v tem času spremenilo okolje; javnost, ali vsaj del nje, je postala občutljivejša za različne oblike nasilja, nepravilnosti in krivice. Ferme in Kebe (2012) sta opozorila na različne dejavnike in okoliščine, ki vplivajo na odločitev oškodovancev, da kaznivo dejanje prijavijo policiji. Pomembno je še delo slovenske policije s temi prijavami in ne nazadnje tudi, koliko kaznivih dejanj zaznajo policisti sami. Proučevanje kriminalitete, ki zajema tudi navedene okoliščine, in to v nacionalnem, še bolj pa v mednarodnem okolju, je izrazito zahteven in zapleten proces. Policija je v njem na splošno obravnavana kot »vratar« kazensko-pravosodnega sistema, ki s svojo dejavnostjo določa veliko večino kaznivih dejanj in njihovih storilcev, te pa nato obravnavajo drugi pravosodni organi, državni tožilci in sodišča. V vsakdanjem življenju je od tega dela močno odvisna dostopnost ljudi do dejanskih storitev pravosodnih organov oblasti. Kot opozarjajo v strokovni literaturi, je zato celovito proučevanje teh procesov in razmerij, kar je predvsem naloga kriminologov, nujno za objektivnejše ocenjevanje tega stanja (Dijk v Ferme in Kebe, 2012).

Ni zanemarljiv občutek varnosti pri državljanih in njihovo zadovoljstvo s policijskim delom, čeprav se ta ne kaže neposredno v kriminalitetni statistiki, se pa vanjo posredno

datki, ki so omogočili nadaljnjo preiskavo], od tega 71 (107) o korupciji, 101 (155) o nasilju v družini, 8 (6) o trgovini z ljudmi, 22 (22) o pogrešanih in iskanih osebah ter 103 o prepovedanih drogah¹⁹ (MNZ, Policija, 2013b). Študija, izvedena v srednjih šolah v Ljubljani in Mariboru, o pripravljenosti za sodelovanje s policijo pri preiskovanju kaznivih dejanj in vzdrževanju javnega reda in miru, o postopkovni pravičnosti in legitimnosti policije je nakazala, »da se lahko policija v zvezi s kriminaliteto bolj zanaša na prebivalce nekega območja, če legitimnost dosega s tem, da svojo avtoriteto izvaja na pravičen in ustrezen način« (Meško, Sotlar, Lobnikar, Jere in Tominc, 2012: 61). Sama raziskava o občutku ogroženosti in vlogi policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni je pokazala veliko pripravljenost sodelovanja ljudi s policijo, čeprav je zaznavanje tega sodelovanja pri policistih drugačno kakor pri prebivalcih (Meško, Sotlar, Lobnikar, Jere in Tominc, 2012).

Skratka, premalo bo, če bo policija svoje delo opravljala le zakonito in strokovno, saj javnost od nje pričakuje tudi pravično policijsko delo v skupnosti. Po drugi strani pa se je – tako kažejo izsledki že prej omenjene raziskave – tudi sama pripravljena bolj prizadevati za zagotavljanje varnosti v svojem okolju. In sodelovanje je lahko ključ do uspeha pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kriminalitete.

¹⁸ Kazniva dejanja posilstva, spolnega nasilja, kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let.

¹⁹ Na spletnem portalu policije je od decembra 2011 omogočena e-prijava kaznivih dejanj, povezanih z drogami.

Literatura

- Aebi, M. F., de Cavarlay, B. A., Barclay, G., Gruszczynska, B., Harrendorf, S., Heiskanen, M., et al. (2010). *European sourcebook of crime and criminal justice statistics – 2010* (4th ed.). Pridobljeno na http://www.europeansourcebook.org/ob285_full.pdf
- Eurostat. (2012). *Crime trends in details*. Pridobljeno na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Crime_trends_in_detail#General_trends
- Ferme, J. in Kebe, J. (2012). Kriminaliteta v letu 2011. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 63(2), 85–102.
- Ilič, M., Kalin, K., Povhe, J., Šter, D. in Žnidaršič T. (2008). *Prebivalstvo Slovenije 2006*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.stat.si/doc/pub/05-RR-007-0801.pdf>
- Kazenski zakon Republike Slovenije. (1977). *Uradni list SRS*, (12/77).
- Kazenski zakonik (uradno prečiščeno besedilo) (KZ-1-UPB2). (2012). Ljubljana: *Uradni list RS*, (50/12).
- Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2011). Kriminaliteta v letu 2010. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 62(2), 103–124.
- Komisija za preprečevanje korupcije. (2013). *Ocena stanja*. Ljubljana: KPK. Pridobljeno na https://www.kpk-rs.si/upload/t_datoteke/Ocena_stanja_korupcije_v_RS.pdf
- Lukan, A. (2007). Kriminaliteta v letu 2006. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 58(2), 115–132.
- Lukan, A. (2008). Kriminaliteta v letu 2007. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 59(2), 99–113.
- Lukan, A. (2009). Kriminaliteta v letu 2008. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 60(2), 77–90.
- Lukan, A. in Kolenc, T. (2010). Kriminaliteta v letu 2009. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 61(2), 117–140.
- Meško, G., Sotlar, A., Lobnikar, B., Jere, M. in Tominc, B. (2012). *Občutek ogroženosti in vloga policije pri zagotavljanju varnosti na lokalni ravni CRP (V5-139(A))*. Ljubljana: Fakulteta za varnostne vede. Pridobljeno na http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/SOJ/word/Tacen_15112012/Porocilo_CRP_zagotavljanje_varnosti_v_lokalni_skupnosti_FVV_2010_2012.pdf
- MNZ, Policija. (2005). *Poročilo o delu policije za leto 2004*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/lp2004.pdf>
- MNZ, Policija. (2007). *Poročilo o delu policije za leto 2006*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/lp2006.pdf>
- MNZ, Policija. (2010). *Poročilo o delu policije za leto 2009*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2009.pdf>
- MNZ, Policija. (2011). *Poročilo o delu policije za leto 2010*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2010.pdf>
- MNZ, Policija. (2012). *Poročilo o delu policije za 2011*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/swf/letnoPP_11_.swf
- MNZ, Policija. (2013a). *Dobri rezultati kljub vsem oteževalnim okoliščinam, ki so zaznamovale minulo leto – predstavitev poročila o delu policije v letu 2012*. Pridobljeno na http://www.policija.si/index.php/novinarsko-sredie/index.php?option=com_content&view=article&id=66695
- MNZ, Policija. (2013b). *Poročilo o delu policije za 2012*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/swf/letnoPP_12_.swf
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – skrajšani zakonodajni postopek (ZKP-L)*. (2012). EVA: 2012-2030-0040. Pridobljeno na http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/PDF/zakonodaja/130129_ZKP_L_drzavnozbornski_postopek.pdf
- Rejec, R. (ur.) (2013). *Pomembnejši statistični podatki o Sloveniji*, 8(4). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.stat.si/doc/pub/PSP/00-PS-912-1304.pdf>
- Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete (RePZK). (2006). *Uradni list RS*, (43/06).
- Sveteč, S. (2006). Kriminaliteta v letu 2005. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 57(2), 95–109.
- Tavares, C. in Thomas, G. (2010). Crime and criminal justice. *Statistics in Focus*, (58). Pridobljeno na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-10-058/EN/KS-SF-10-058-EN.PDF
- Tavares, C., Thomas, G. in Bulut, F. (2012). Crime and criminal justice, 2006–2009. *Statistics in Focus*, (6). Pridobljeno na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-12-006/EN/KS-SF-12-006-EN.PDF
- Zakon o kazenskem postopku (uradno prečiščeno besedilo). (2012). *Uradni list RS*, (32/12).
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1E). (2012). *Uradni list RS*, (109/12).

Crime in Slovenia in 2012

Tadeja Kolenc, B. A. in Sociology, Police Superintendent, head of the Planning and Analysis Section,
Service of the Director General of the Police, General Police Directorate. E-mail: tadeja.kolenc@policija.si.

Jurij Kebe, B. A. in Organisational Sciences, Criminal Police Superintendent, Criminal Intelligence Centre,
Criminal Police Directorate, General Police Directorate. E-mail: jure.kebe@policija.si.

Anton Bukovnik, B. A. in Defence Studies, Senior Police Inspector, Planning and Analysis Section,
Service of the Director General of the Police, General Police Directorate. E-mail: anton.bukovnik@policija.si.

This article presents data on crime known to the Slovene police, as well as changes and factors that have affected their work. Given the statistics for 2011, the main deviations in data concerning police work in the area of crime for 2012 are as follows: perpetrators caused through their crime a loss of 537.4 (271.8) million euro, meaning an increase of 97.7%; the share of cases involving financial investigations carried out by the police increased by 20.6%, and there was a 64.8% rise in the number of criminal offences, while the number of criminal complaints filed against persons rose by 78.3%.

The prosecution of economic and financial crime and corruption was one of the major police priorities. The increase in economic crime was not particularly significant, but the damage caused by these criminal offences, increased by 154.9%. Based on implemented financial investigations, the police filed 135 (69) requests for the seizure of property benefits in the amount of 179.3 (52.4) million euro the State Prosecutor's Office.

Regarding property criminal offences, it should be emphasized that in 2012, the police successfully investigated several robberies and burglaries. Furthermore, the police filed a criminal complaint against 3 perpetrators of the 2005 robbery of the bank SKB.

Police dealt with 91.430 (88.722) criminal offences, out of which 46.8% (49.1%) were solved. However, the police were more successful in detection of criminal offences, since the percentage of criminal offences, detected through their own activity, rose from 11.8% to 12.1%. One-half of all criminal offences were dealt with by the Police Directorate Ljubljana.

Keywords: crime, statistics, criminal offences, suspects, police, police work, Slovenia

UDC: 343.3/.7(497.4)“2012“